

Miljöberättelse 2014

Organisation och verksamhet

Stahrebolaget är ett av Mellansveriges största företag inom sanering, skadeservice och underhållsservice. Våra beställare är försäkringsbolag, kommuner, landsting, försvaret, byggföretag, fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar och privatpersoner. Företaget bildades med affärsidén att sanera efter brand och vattenskador. Företaget har därefter utvecklats i etapper, hela tiden med nära anknytning till ordet sanering.

Stahrebolaget är miljödiplomerade, vilket innebär att vi arbetar efter ett miljöledningssystem som bygger på de fem grundelementen i ISO 14001 och uppfyller kraven i den nationella miljöledningsstandarden Svensk Miljöbas. Arbetet revideras årligen av Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö externa konsulter.

Miljöansvarig under året har varit Jonnah Stahre som tillsammans med miljöombuden Kennet Lund och Peter Ludwigsson har bildat en miljögrupp. Miljögruppen träffas regelbundet för att utveckla och följa upp miljöarbetet. Handlingsplaner och miljömål är väl integrerade i Stahrebolaget verksamhet och personal blir ständigt informerade och uppdaterade om det senaste.

VD Kenneth Stahre och vice VD Roger Lifvergren bär det yttersta ansvaret för lagefterlevnad och Jonnah Stahre för miljöledningsarbetet.

Miljöaspekter

Stahrebolaget främsta miljöpåverkan är transport, avfall, elanvändning och kemikalier.

Transport

Olika typer av transporter inom företaget utgörs av resor till och från kund samt tjänsteresor. Den årliga förbrukningen 2014 låg på ca 36000 liter diesel och 8300 liter bensin. Dieselförbrukningen har ökat med 6 000 liter medan bensinen är ungefär densamma. Detta har bidragit till att utsläppen till luften ökade med 14267 Co2 kg och 48 kg Nox.

Avfall

Den största delen av avfallet som vi tar hand om uppkommer i samband med uppdrag ute hos våra kunder. Våldigt liten del av avfallet uppkommer i verksamheten på företaget. Den totala mängden farligt avfall hamnade på ca 168 000 kg och icke farligt avfall på ca 222 000 kg under 2014. Avfallet minskade med 30 % i jämförelse med 2013.

Elanvändning

Under 2014 hade vi en elförbrukning på ca 187 00kWh på den egna verksamheten (Eskilstuna och Nyköping) och ute hos våra kunder låg de på ca 363 00kWh i form av avfuktare, infravärme, torkplattor och fläktar. Under 2014 Hade vi en elförbrukning på 3 174 kWh vilket är en minskning med 6,5 %.

Kemikalier

Kemikalierna i vår verksamhet använder vi till uppdrag ute hos kunder. Vi har 62 stycken olika medel registrerat hos oss varav 16 stycken är miljöfarliga. Den totala mängden kemikalier hamnade på 25 000 liter för 2014 vilket är en rejäl ökning på 240 %. Då vi är ett saneringsföretag där vi alltid arbetar med enskilda fall så är det svårt att se en förbättring från år till år på både på avfall, kemikalier och elförbrukning hos våra kunder då mängden/uppdrag alltid påverkas av omfattningen.

Övergripande mål

Utbildning

Alla Anställda personal ska gå en grundläggande miljöutbildning och sedan vidareutbildas vart tredje år. På personalmötena ska den senaste miljöinformationen ges samtidigt som de anställda ska ha möjligheten att påverka vårt miljöarbete. Miljöansvarig och miljöombudet ska vidareutbilda sig och göra studiebesök årligen.

Transporter

Vid inköp av nya bilar ska hänsyn till miljön tas. Bränsleförbrukningen ska effektiviseras genom planerad körning.

Kemikalier

Vi ska ersätta miljöfarliga kemikalier mot minder farliga kemikalier där det möjligt genom att se över kemikalier rutinerna regelbundet och hålla oss uppdaterade genom miljödatan Sunda Hus och våra leverantörer.

Avfall

Allt avfall som uppkommer i verksamheten ska sorteras i högsta möjliga mån på företaget eller på någon av avfallsstationerna. På företag finns det även miljö bod för mindre mängder av farliga avfall.

Energi

Energianvändningen ska minskas genom att effektivisera användningen av el.

Miljöpolicy

Stahrebolaget är ett effektivt och miljömedvetet saneringsföretag som arbetar med sanering, skadeservice och underhållsservice.

Stahrebolagets policy är att de tjänster och entreprenader vi utför ska gagna människa och miljö ur ett längre perspektiv. Vi ska förebygga föroreningar och bidra till en hållbar utveckling där man tar till vara på den miljö och resurser som finns idag.

Miljöfrågorna ska integreras i alla delar av vår verksamhet enligt följande riktlinjer:

- Vi ska arbeta för en ständig förbättring och minska miljöbelastningen från vår verksamhet genom att naturresurser, energi, kemikalier och material nyttjas effektivt.
- Vår verksamhet uppfyller lagar och andra krav.
- Alla medarbetare inom Stahrebolaget ska involveras och informeras om vårt miljöarbete. De anställda ska utbildas fortlöpande och vara medvetna om miljöansvarets betydelse för företaget och utföra tjänsterna med hänsyn till detta på ett komplett sätt.
- All hantering av avfall och farligt avfall sker alltid genom ett säkert och miljöanpassat sätt.
- Vi ska hela tiden eftersträva effektiva lösningar av alla former av transporter så att all bränsleförbrukning minimeras.
- Vi garanterar att all hantering och förvaring av kemikalier sker på ett säkert sätt. Vi arbetar aktivt med att utvärdera och byta ut kemikalier ur miljösynpunkt.
- Vi ska ställa miljökrav på våra underentreprenörer och leverantörer som överensstämmer med Stahrebolagets miljöpolicy. Tillsammans utarbetar vi den bästa lösningen.
- Vi ska arbeta i förebyggande syfte genom att ständigt hålla oss uppdaterade och informerade genom att aktivt söka ny och förbättrad miljökunskap.

Tidigare åtgärder och rutiner

Transport

Vi ser alltid över bränsleförbrukningen och även andra miljövänliga alternativ vid inköp av nya fordon. Vi använder oss av lokala underentreprenörer för att minimera onödiga transporter i den mån det går. Där det är möjligt ställs det ut containrar på plats vid större skador för att minimera onödiga transporter. Bränsleförbrukningen effektiviseras genom planerad körning. Genom Kommunens cykelsmarta arbetsplats uppmuntrar vi personalen till att ta cykel till och från jobbet.

Avfall

Stahrebolaget har tillstånd från länsstyrelsen till vägtransport av icke farliga avfall asbest, PCB och färg- och lackrester så att vi kan garantera att transporten sker på ett säkert sätt. När det uppkommer annan typ av farligt avfall som inte nämnt ovan ser vi alltid till att anlita godkända underentreprenörer som tar hand om det. Slutomhändertagandet sker sedan av kontrollerade och godkända deponier. Det finns även Möjligheten att sortera mindre mängder avfall på våra egna avfallsstation.

Kemikalier

Stahrebolaget har ett register över kemikalier som verksamheten hanterar vilket innehåller information om omfattning och användning samt information om hälso- och miljöskadlighet. Säkerhetsdatablad finns till alla kemikalier. Företaget använder sig av miljödatabasen Sunda Hus för att ständigt hålla oss uppdaterade om lagförändringar och för att få en opartisk bedömning av de kemikalier som köpt in.

Miljömål 2014

1. Ökad miljökunskap hos de anställda

1.1 Vi har miljö utbildat den största delen av personalen hos Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö genom en halvdagsutbildning.

1.2 Vi har haft en stående punkt på arbetsledarträffarna och personalmötena där personalen informeras om det senaste inom miljöarbetet på företaget. Vi har uppdaterat våra rutiner för intern kommunikation med tydliga riktlinjer som alla har tillgång till.

2. Ge Miljöinformation till kunder och leverantörer

2.1 Vi har uppdaterat vår hemsida om vårt miljöarbete där miljön har fått en egen flik. På hemsidan hänvisar vi även till Sunda Hus som är en miljöbas för alla kemikalier vi använder.

2.2 Vi använder oss av våra rutiner för extra kommunikation för att nå ut till våra kunder.

3. Minska elförbrukningen med 3 %

3.1 Vi har satt upp "släck lyset" lappar samt varit noga med att släcka lyset där ingen vistas. Vi har även sett över våra lysrör och lampor. Vi har under årets lyckats minska vår elförbrukning med 6,5 %

4. Miljöanpassa inköp så långt det är möjligt.

4.1 Vi har investerat i ett antal nya torkplattor som ett alternativ till avfuktarna som i vanligtvis använder på fukttekniksidan. Torkplattorna är effektivare vilket betyder att det torkar snabbare samtidigt som de har mindre elförbrukning.

5. Minska mängden engångsartiklar

5.1 Vi har använt upp alla engångsartiklar och använder oss numera av porslinsmuggar som diskas. Vi använder oss även av större förpackningar av mjölk i stället för småförpackningar som tidigare.

6. Ersätta miljöfarliga kemikalier mot mindre miljöfarliga kemikalier där det är möjligt.

6.1 Vi har sett över våra kemikalierutiner och vårt kemikalierregister. I dagsläget har vi inte möjlighet att byta ut något av våra kemikalier.

6.2 Genom Sunda Hus ser vi regelbundet över våra kemikalier.

7. Märka upp våra kemikalier tydligt med produktinnehåll och eventuella farosymboler

7.1 Vi har beställt etiketter från våra leverantör och märkt upp alla kemikalierna tydligt samt att vi alltid använder oss av endast originalförpackningar i den mån det går.

8. Öka kunskapen kring kemikalier hos personalen

8.1 Vi har gjort i ordning en pärm med alla säkerhetsblad till personalen som de har tillgång till.

8.2 Vi har haft en intern utbildning med personal där vi först och främst har gått igenom doseringen av de olika kemikalierna

9. Använda oss av miljövänligare el

9.1 vi har sett över vårt elavtal och kommer ta ställning i samband med att avtalet går ut 2016

10. Minska utsläpp från våra bilar

10.1 Vi har informerat personalen om Eco Driving på ett av våra personalmöten och tryckt extra på planerad körning för att minska onödiga resor.

10.2 Vi har inte gjort några nya inköp av bilar och har därför inte kunnat påverka utsläppen genom inköp.

11. Se över avfallshanteringen på företaget i Nyköping

11.1 Vi har varit i kontakt med Björshults avfallsläggning och Sita för att kunna effektivisera vår avfallshantering. Vi har beställt en miljö bod genom Sita till Nyköping som ska ta hand om det farliga avfallet som ibland uppkommer i verksamheten.